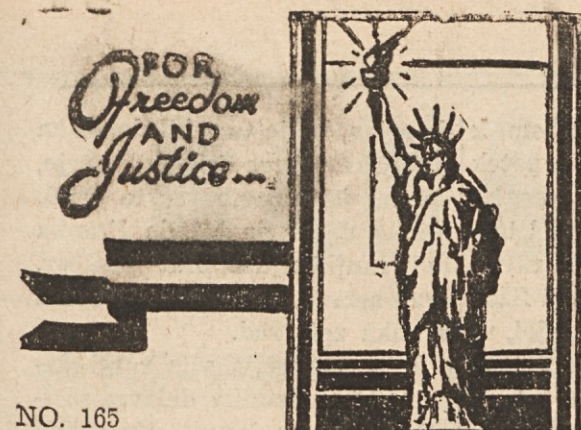

AMERIŠKA DOMOVINA

NO. 165

Valentine Pavlic
7019 — 60th Lane
Ridgewood Sta.
Brooklyn, N.Y. 11227
1-8-8
IN SPIRIT
FORGOTTEN
LANGUAGE ONLY

CLEVELAND OHIO, TUESDAY MORNING, AUGUST 29, 1967

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

STEV. LXV — VOL. LXV

Rap Brown organizira akcijo proti Johnsonu

Vodnik študentovskega odbora za nenasilno sodelovanje je začel boj za poraz L. B. Johnsona pri volitvah jeseni 1968.

WASHINGTON, D.C. — Znaní črni voditelj Rap Brown je na konvenciji Narodne študentovske zveze izjavil, da je v New Yorku začel posebno akcijo, ki naj prepreči, da bi bil Johnson ponovno izvoljen za predsednika. Ima v New Yorku že poseben urad, ki naj organizira vse ovire, da prepreči Johnsonovo ponovno izvolitev. Fant ima res bujno domišljijo. Vse, kar more doseči, je možnost, da bo nabral okoli sebe mlade črnske zagrzence. Koliko belih zagrzencev bo pa ravno radi tega Brownu nagajalo in agitiralo ter šlo volit Johnsona, tega pa Brown ne pomisli.

Seveda s tem ni rečeno, da bo Brown s svojo akcijo tudi nekaj prispeval k napetosti med belo in črno raso v naši deželi. Da se bo to poznalo tudi pri prihodnjih predsedniških volitvah, to se ne da tajiti. Težje je pa reči, koliko se bo poznalo. O tem si celo demokratiški voditelji niso na jasnem.

Pretekli teden so se na primer zbrali v Los Angelesu demokratiški veljaki iz 13 zahodnih držav na posvet. Niso pa bili dobre volje, kajti takoj v začetku pogovorov so ugotovili, da bosta pri volitvah igrali veliko vlogo dve okolnosti: Vietnamska vojna in napetost med obema rasama. Da se napetosti bojijo, jih je treba razumeti. Pri lanskih volitvah so namreč demokracije zgubili na zahodu guvernerje v Kaliforniji, Alaski, Arizoni, Nevadi in New Mexicu. Kdo bi bil pri takih zgubah še sedaj samozavesten pri presoji demokratiških upov na volitve v l. 1968. Demokratiški glavni ravnatelj Bailey jih je oplašil še z napovedjo, da bo republikanski predsedniški kandidat kalifornijski guverner Reagan, ki se ga zahodni demokracije prav posebno bojijo.

Za narodno obrambo 70 bilijonov dolarjev

WASHINGTON, D.C. — Kongres je izglasoval za narodno obrambo v proračunskem letu 1967-1968 skupno 69.9 bilijonov dolarjev, skoraj dvakrat toliko, kot je znašal pred 20 leti celoten proračun zvezne vlade (39 bilijonov). V proračunu je 20 bilijonov za vojno v Vietnamu, kar pa pravijo, da ne bo dovolj, ker znašajo sedaj njeni stroški povprečno 2.5 bilijona na mesec. Za letalstvo je določenih 23.9 bilijonov, za armado 22.6 bilijonov, za vojno mornarico 19.7 bilijonov, 3.7 bilijonov pa za razne druge agencije narodne obrambe. Število oboroženih sil je določeno za 30. junij 1968 na 3.464.302 oseb v uniformi. V armadi 1.520.000, v mornarici 762.288, v marinskem zboru 294.914, v letalstvu 887.100.

Večinoma jasno in toplo. Najvišja temperatura 78.

Novi grobovi

Louise Oster
Včeraj zjutraj je v Parma bolnišnici umrla Mrs. Louise Oster (Ostrowski) z 904 E. Parkhaven Dr., Seven Hills, Ohio. Poprej je družina živela na 1092 E. 71 St. Stara je bila 60 let in rojena v Clevelandu. Tukaj zapuščata moža Josepha, sina Richarda, 3 vnuke, brata Louisa in Josepha Skoda, sestre Roso Hakej in Helen Kazel. Umrli sta sestrji Mary Redmond in Josephina. Bila je članica Catholic Knights of Ohio. Št. 139. Pogreb bo v četrtek zjutraj ob 8.30 iz Zakraskovega pokopnega zavoda v cerkev sv. Vida ob devetih, nato na pokopališče Kalvarija. Truplo bo položeno na mrtvaški oder danes popoldne ob petih.

Oj, lo "nemogoče" vreme

WASHINGTON, D.C. — Osrednji vremenski urad ugotavlja, da je letos dobil severovzhod države, ki je čutil vse od leta 1861 vsako leto precejšnjo sušo, več dežja kot v povprečnih letih. Količine tega so bile tolikšne, da so napolnile vodne rezervarje in dvignile talno vodo do nekdanje povprečne višine. S tem je pomanjkanje vode v tem delu dežele odstranjeno. Za čuda pa je nastopila letos izredna suša v severozahodnem delu dežele, kjer dežja redno ni primanjkovalo.

Suša je omogočila številne gozdne požare v Washingtonu, Oregonu, Idahu, Montani in Kaliforniji. Že doslej je pogorelo preko 110.000 akrov gozdov. V Portlandu v Oregonu ni bilo skozi 60 dni niti kaplje dežja.

Dež je nepričakovano segel v puščave Arizone in Kalifornije, kjer ga ni bilo že več let.

Sprememba v vremenu je imela obsežne posledice zlasti za severovzhod, kjer sedaj ni več pomanjkanja vode, zato pa so čutili vse poletje pomanjkanje gostov, da so bili hoteli in moteli slabo obiskani in zasedeni, klimatske naprave so obležale na policah trgovin, porabljenega je bilo manj električnega toka, padla je prodaja kopalnih in kopalniških oblek in seveda pijač. Več pa so prodali dežnikov, dežnih plaščev, kemičnih sredstev za uničevanje plevela in mrčesa.

Vietnamska volivna kampanja se spreminja v prelivanje krvi

SAIGON, J. Viet. — Juljsko uradno poročilo našteva sledeče oblike partizanskega terorja v Južnem Vietnamu:

Terenci in partizani mečejo bombe v avtomobile, kadar se ustavijo na cestah pred rdečo lučjo; v prostorih, kjer vlada začasno tema (na primer v kino-dvoranah) nastavlajo žeblice, šivanke in igle s strupenimi konicami; med vrata, v omare in v avtomobilske motore je nastavlja ročne bombe; na rižnih poljih nastavljajo pod vodo zaostrjene palice iz železa ali na bambusove, ki so jih prej namazali s strupom; minirajo ne samo ceste, ampak tudi poljska pota in steze, kjer hodijo domačini na delo ali pa otroci v šolo; ubijajo vaške župane, včasih jih pa obglavljajo; na dnevnem redu so ugrabitve nedoletnih fantov, ki jih usoda potem pripelje v taborišča za vzgojo v partizane in terence; učijo otroke, kako je treba metati bombe v gostilne, kavarne in kraje, kjer se

Johnson privija Hanoi

Napovedujejo, da bodo Združene države še poglobile letalsko vojno proti Severnemu Vietnamu, da zmanjšajo potrebo po pehoti.

WASHINGTON, D.C. — Od začetka avgusta privijajo Združene države Severni Vietnam bolj in bolj s pospešeno in razširjeno letalsko vojno. Predsednik L. B. Johnson je odredil skoraj neprestano bombardiranje ciljev v Severnem Vietnamu, da temu pokaže vsaj delno možnost uničevanja, ki jih imajo Združene države v svojih letalskih silah. Povprečno je dnevno nad Severnim Vietnamom okoli 400 ameriških letal, ki nadzirajo vse, kar se giblje v tej državi od severa do juga, od vzhoda do zahoda in je vidno očem.

Fotografije, posnete iz vesolja in iz letal, kažejo skupno 18.000 raznih vrst ciljev. Od tega ji je po sodbi ameriških vojaških strokovnjakov vredno napasti le okoli 5.000 pod vsakimi okoliščinami. Skupni glavni stan oboroženih sil ZDA je med temi cilji izbral le 359 takih, ki bi jih kazalo uničiti pri sedanjem položaju. Doslej je bilo od teh začetih že preko 300, za preostale pa predsednik L. B. Johnson še ni dal dovoljenja. Trdijo pa, da bo to prišlo, če Hanoi ne bo odnehal od boja za vzpostavitev oblasti nad Južnim Vietnamom.

Ameriška letala so pustila doslej v miru le par večjih letališč v okolici Hanoia in Hajfonga, tri večja pristanišča, eno večjo elektrarno, namakalne jezove in nekaj drugih naprav, na katere napad bi bil zvezan z velikimi izgubami med civilisti.

Letalska obramba posebno na področju Hanoi-Hajfong je tako močna, kot jo doslej še niso ameriški letalci nikjer preskusili. Kljub temu se je z izboljšanjem taktike in tehnike posredovanja letal zmanjšala na sorazmerno skoraj tretjino teh v prvem razdobju letalskega vojskovanja. Pretekli teden je bilo kljub temu izgubljenih nad Severnim Vietnamom skupno 15 ameriških letal, kar je doslej največje število izgub v času enega tedna.

Daljšje cigarete bolj škodljive in nevarne!

WASHINGTON, D.C. — Glavni zdravnik Javne zdravstvene službe dr. W. H. Stewart je obdolžil tobačno industrijo, da je začela z uvajanjem "daljših" cigaret iskati "večji dobiček", ne da bi se pri tem ozirala na večjo nevarnost, ki jo nove dolge cigarete predstavljajo za kadilce. Zdravnik je poudaril, da nova 100-milimeterska cigareta povečuje količino nikotina in katrana, ki ju kadilec pri kajenju zaužije in s tem seveda tudi povečuje nevarnost njegovemu zdravju.

V poročilu pred kongresnim pododborom se je zavzel za to, naj bi bila na zavitkih, v katerih cigarete prodajajo, navedena količina nikotina in katrana, ki ga kadilec zavžije pri kajenju posamezne cigarete. Ta količina naj bi bila obvezno navedena tudi pri vsakem oglaševanju cigarete.

Na tiskovni konferenci je dr. W. H. Stewart zagovarjal uvedbo zveznega določila o dovoljeni meji nikotina in katrana. Cigarete, ki bi ne odgovarjale takemu predpisu, bi bilo prepovedano prodajati.

Lani je bilo prodanih komaj 2% "super-king size" cigaret, za letos napovedujejo, da jih bo že okoli 15%. Torej res velik porast in seveda tudi velika nevarnost za porast raka na pljučih in raznih obolenj srca in krvnega obtoka.

Japonski ministrski predsednik pride 14. novembra v Washington

WASHINGTON, D.C. — Bela hiša poroča, da je predsednik Johnson povabil japonskega ministrskega predsednika Sata na obisk, ki je predviden za 14.-15. november. Poročilo ne govori o predmetih, ki naj bi dali povod za povabilo na obisk. Zdi se, da je čas določila Bela hiša sama, ker ima za letos že itak napovedanih več kot preveč obiskov.

Mr. Sato je najbrže izjavil, da je zadovoljen z vsakim časom in tudi ni ugovarjal, da se dnevni red na obisku določi šele pozneje, ko bodo namreč politični proroki že napovedovali politično vreme za november.

WILSON PREVZEL SAM VODSTVO GOSPODARSTVA

Harold Wilson je zamenjal del ministrov v britanski vladi in prevzel sam vodstvo njene gospodarske politike. V vlado je vzel vrsto mlajših moči v želji, da bi jo poživljal in ji dal novih idej.

LONDON Vel. Brit. — Trenutno je v Veliki Britaniji 550.000 brezposelnih, več kot kdajkoli od leta 1940, ko se je dežela ravno izkopalava iz velike gospodarske depresije. Brezposelnost in prisilno varčevanje, ki ga je uvedla vlada, da bi spravila britansko gospodarstvo na bolj zdrave noge in utrdila funt, sta povzročila precejšnjo nejevoljo. Harold Wilson se je odločil, da je "cilj dosežen" in je sam prevzel vodstvo celotne vladne gospodarske politike, da požene narodno gospodarstvo znova v tek. V svoji vladi je zamenjal skupno 22 ljudi na njihovih položajih ali pa jih iz vlade pustil. Na važnejše vladne položaje je postavil večje število mladih ljudi, ki naj prinesejo v vlado in njene organe nove ideje.

Gospodarski strokovnjaki, poznalci britanskih razmer, trdijo, da živi Velika Britanija preko svojega dohodka, da več porabi, kot izdela in zasluži. Zaradi tega njena valuta, pa tudi njen ugled kot mednarodnega bankarja peša. Ohranja se dejansko le s stalnim opiranjem na Združene države. Britanska industrija je sorazmerno zastarela tako v pogledu strojev kot v pogledu načina dela in vodstva podjetij, zato težko tekmuje z modernejšo industrijo svobodne zahodne Evrope. V lanskem juliju je vlada Wilsona uvedla vrsto ukrepov, ki naj bi spravili britansko gospodarstvo na noge in britanske izdatke v sklad z dohodki. Ti ukrepi so delno uspeli, vendar ne v obsegu, kot so nekateri upali.

Vlada jih je letos, ko je njihova enoletna doba potekla, delno obnovila, toda v dosti milejši obliki. To nezadovoljstva v deželi ni zmanjšalo, do mrmrjanja je prišlo v delavskih unijah, ki pomenijo dejansko temelj moči britanske delavske stranke. Wilson se je tako odločil za večjo spremembo vlade, ki naj vsaj napravi vtis tudi večje spremembe gospodarske politike, če že do nje dejansko v večjem obsegu ne more priti. Odgovornost za novo smer gospodarstva je Wilson prevzel sam kot vodnik oddelka za gospodarska vprašanja v vladi. To mesto je zapustil Michael Stewart, ki pa je sicer ostal v vladi. Iz vlade

Še iskrica upanja

CLEVELAND, O. — Obalna straža je sinoči prekinila iskanje pogrešanih padalcev na jezeru Erie, pa ga danes zjutraj obnovila. Le zelo malo je upanja, da bi kdo od 15 pogrešanih športnih padalcev bil živ. Iz letala B-25 so skočili v nedeljo popoldne ob 3.50. Od skupno 21, kolikor jih je skočilo iz letala s padali, sta pristala na kopnem le 2, 2 pa so rešili iz jezera. Doslej so našli le 3 trupla in nekaj opreme.

Nedeljska nesreča je največja te vrste v vsej zgodovini letalstva in odskokov iz letal. Oblasti se trudijo, da bi našle pravi vzrok odskoka nad jezerom, ko je bil ta določen za 10 milj od jezera na kopnem.

Ford napoveduje višje cene za avtomobile

DETROIT, Mich. — Fordovi ravnatelji so začeli navajati celo vrsto razlogov, zakaj bodo avtomobili l. 1968 dražji od dosedanjih. Za koliko, pa ne pove. Najbrže čakajo, kaj bosta rekla General Motors in Chrysler, ki dolgo ne bosta mogla molčati, kajti sezona za nove avtomobile se bliža s hitrimi koraki.

Povišane pokojnine Social Security za božič?

WASHINGTON, D.C. — V vladnih krogih napovedujejo, da bo zakonski predlog o povišanju prejemkov v okviru Social Security sprejet najkasneje v oktobru in da bodo upokojenci dobili svoje prve večje ččke po novem zakonu nekako za letošnji božič.

Iz Clevelanda in okolice

V bolnici—
Mrs. Marie J. Kovacic, 7308 Hecker Avenue, je v St. Alexis bolnici, kjer je bila operirana. Leži v sobi št. 140. Obiski so dovoljeni. Želimo ji hitrega okrevanja in povratka na dom!

Dr. L. Ukmar odsoten—
Slovenski zdravnik dr. L. Ukmar, ki ima urad na 6802 St. Clair Avenue, bo od danes do vključno 4. septembra (Delavski dan) odsoten.

Seja preložena—
Tajnica Društva Napredek št. 132 ABZ sporoča, da 3. septembra ne bo seje. Prihodnja redna seja bo 1. oktobra ob desetih dopoldne v SDD na Recher Ave.

Iz bolnice—
Tajnica Podr. št. 10 SZZ Mary Camloh, 15726 Holmes Avenue, se je vrnila iz bolnice in se zahvaljuje za obiske in pozdrave.

Pozdravi—
John Pistotnik ter Mr. in Mrs. Dzendel in družina pošiljajo pozdrave iz Jacksonvillu v Floridi.

Visoka starost—
Zvesta naročnica našega lista, poznana in prijazna Mrs. Jennie Vokac, 1165 E. 61 St., je dopolnila danes 91 let. Za njen rojstni dan ji čestitamo in želimo, da bi v krogu svoje družine in prijateljev užila v zdravju še mnogo zadovoljstva!

Notranji tajnik branil LBJ—
Sinoči je notranji tajnik Stewart L. Udall govoril v hotelu Sheraton-Cleveland 1.200 osebam na demokratični večerji, za katero so plačali gostje vsak po \$50 v korist demokratske volivne blagajne. Branil je predsednika L. B. Johnsona, češ da ga moramo soditi po njegovem clotnem delu, ne pa le po "poletju nezadovoljstva."

Za proslavo oktobrske revolucije 2.500 plačnincev na Elbrus

MOSKVA, Rus. — Ruska planinska zveza je sklenila, da praznuje letošnji 50-letni jubilej komunističnega režima s tem, da bo organizirala plezanje na najvišjo goro v Kavkazu Elbrus, visoko 18.000 čevljev. Plezanja se bodo naravno udeležili največ Kavkazci sami, med njimi tudi neki 114-let stari kavkaški hribolaze.

To bo eno med najpomembnejšimi praznovanji oktobrske revolucije. Ne bo pa to lahka stvar, kajti visoki kavkaški hribi ležejo že sedaj pod snežno odejo.

Rdeči odredili novo selitev iz Hanoia

HANOI, Sev. Viet. — Hanoiške oblasti so pretekli petek izdale nove ukaze o odhodu prebivalstva iz mesta zaradi naraščajočih ameriških letalskih napadov. Mesto mora zapustiti po teh odredbah vse civilno prebivalstvo razen onega, ki je nujno povezano z mestno produkcijo in z narodno obrambo. "Sovražnik ima sedaj načrt bombardirati tako središče kot predmestje Hanoia," pravi uradni razglas, ki pove tudi, da so bili otroci od 6. do 10. leta, šolarji in stari ljudje iz mesta že izseljeni.

Če še niste naročnik AMERIŠKE DOMOVINE, postanite še danes!

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Združene države:

\$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Friday edition \$5.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

83

No. 165 Tues., Aug. 29, 1967

Saigonska volivna kampanja

Samo še nekaj dni, pa bodo v Južnem Vietnamu volili predsednika, konec volivne kampanje je torej blizu in znova se pojavlja vprašanje, ali je kampanja izpolnila želje in upanja vseh tistih, ki se po svetu zanimajo zanje. Mislimo, da jih ni, odgovornost za to dejstvo pa pade deloma na vse prizadete.

Nekaj odgovornosti nosijo najpreje tisti, ki so se zverovali v odrešilnost volitev za politično bodočnost Južnega Vietnama. So obenem upali, da bo volivna kampanja dala vietnamskim volivcem priliko, da spoznajo vse pretkanosti njihove domače politike in da jim bo prirodna pamet dala pravi nasvet, koga naj volijo. Vsi ti so tudi upali, da se bo volivna kampanja ravnala po pravilih, ki so v navadi v državah, kjer vlada svobodna demokracija.

Vsi ti so stavili na volivno kampanjo prevelike zahteve. So čisto spregledali, da Vietnam ni Amerika ali Evropa in da imajo tam narodi svoje tradicije pa tudi svoje pojme o politiki in svobodi, posebno o svobodi. Niso vpoštevali, da je bil ves vietnamski narod v svoji politični zgodovini že večkrat postavljen pred volitve in da je nanje različno odgovarjal. Zmeraj se je pa pokazalo, da mu je bilo več za neodvisnost kot za svobodo. Stoletja se je upiral mogočnemu severnemu kitajskemu sosedu, boril se je za svojo neodvisnost, ne pa za svobodo.

Sicer pa: ali je svobodo sploh poznal? Morda v severnem delu, ki je danes pod komunistično kontrolo, ne pa na jugu. Tam so sicer poznali narodno zavednost, toda dali so zmeraj prednost lokalnim interesom. Plemenski čut je bil zmeraj bolj razvit kot narodni. To velja deloma še danes. Pri takem stanju je seveda precej brez haska postavljati Južne Vietnamec pred izbiro: svoboda ali diktatura. Ker vietnamski volivec bolj razume pojem plemke kot narod, mu je seveda tuj tudi pojem narodne organizacije in zato vidi v centralni vladi in njenem predsedniku le oblast, ki zanj ni tako važna kot njegova plemenska pripadnost.

Predsedniški kandidatje bi bili torej morali iti pred volivce in jim dopovedati, da je čas plemenskega političnega stanja minul in da se je treba sprijazniti z narodom in njegovo usodo.

Tega pa niso napravili. Oba generala van Thieu in Ky sta se bore malo brigala za navadnega volivca, imela sta pred očmi le "vplivnega" volivca, to je upravne, civilne in vojaške uslužbence, lokalne veljake in bogataše itd. Zanje sta še našla čas in dobro besedo, za druge volivce pa ne.

Še slabše so postopali civilni kandidatje za predsednika. Gledali so samo, kje bi odkrili to ali ono napako, ki sta jih kar dosti napravila oba generala, in potem kritizirali sedanji vojaški režim. Da bi volivcem povedali, kako si zamišljajo bodočnost svoje domovine, to jim pa ni prišlo na misel. Njihova volivna kampanja je torej obstojala le v polemiki in kritiki generalov van Thieua in Kyja. Volivcem pa ni bilo dosti do takih preprirov, saj niso mislili, da morajo soditi le o napakah raznih kandidatov. Bi bili rajše kaj slišali o volivnih programih.

Tako je prišlo do tega, da so si volivci in kandidatje ostali tuji, kot so bili pred kampanjo. Med volivno kampanjo ni noben volivec navezal stikov s kandidati. Če jih je imel z njimi pred kampanjo, je bilo dobro, drugače je shajal brez njih.

Nekaj manj odgovornosti nosi saigonsko časopisje. V začetku se je lahko sklicevalo na cenzuro in se radi nje ni udeleževalo volivne kampanje. Cenzuro je general Ky zbrisal na ameriški pritisk, toda časopisje je ostalo še naprej v vlogi nevtralnega opazovalca. Je pač poročalo o več ali manj senzacionalnih, pa tudi škandaloznih dogodkih volivnega boja, toda preko tega ni šlo. Skoraj besede ni reklo o političnem položaju v deželi, še manj o politični bodočnosti svoje domovine. Zdi se, da bi lahko dali vsakemu članu, ki je bil napisan o volitvah, naslov: Previdnost je na mestu.

General Van Thieu in Ky sta si s svojimi neprevidnimi koraki v začetku kampanje nakopala dosti sitnosti, zato sta postala previdna v svojih javnih nastopih. Za vplivanje na volivce sta porabila druga sredstva in ne časopisje, radio, televizijo in zborovanja. Po primernih kanalih so nosilci lokalnih državnih uprav dobili primerne nasvete, kako naj vplivajo na volitve. Na zunan se to ni dosti opazilo.

General sta imela za tako taktiko tudi potreben izgovor: komunističen teror! Partizani in terenci so zadnje tedne dopovedovali vsakemu domačinu, naj bo previden in ne vtika svojih prstov v volivni ogenj. Si jih bo obžgal, morda pa tudi zgubil glavo. Zato je bila dežela tekom volivne borbe izredno mirna. Nikjer ni bilo večjih političnih shodov, nikjer ni nihče javno obešal plakatov, nikjer ni radio na kolesih agitiral za tega ali onega kandidata, nikjer

niso prišli letaki do veljave. Komunisti so torej kar dosti dobro ustrahovali vse agitatorje in pristaše posameznih kandidatov.

Volivna kampanja je bila torej svojevrstna. Deloma ni mogla biti drugačna, deloma bi bila pa lahko, ako bi bili kandidatje vedeli, kaj je njihova dolžnost. Ker te dolžnosti niso izpolnjevali, ni v volivni borbi bilo obravnavano celo vprašanje o miru, ki najbolj zanima vsakega vietnamskega volivca. Že to dejstvo razgali vrednost volivne kampanje. Njej podobna bo verjetno tudi vrednost volitev samih, če jih sploh smemo smatrati za volitve. Bojimo se zato, da si naša administracija z rezultati volitev ne bo mogla dosti pomagati.

Iz BARAGOVE DEŽELE

FATHER MATEJIK Ambrož, župnik v Ironwoodu, je imel srčni napad (heart attack) in leži v bolnici v Wakefieldu. Ob priliki lanske Baragove nedelje, ki se je obhajala v ironwoodski cerkvi, je on povabil vse slovenske romarje iz Clevelanda in Minnesote, kakih 80 po številu, na večerjo. Spominjajo se ga tudi, kako je presenetil te romarje (in nadškofa J. Pogačnika), ko je med mašo intoniral slovensko pesem "Je angel Gospodov oznanil Mariji". Navadil je angleško govoreči cerkveni pevski zbor, da so brezhibno peli slovensko besedilo. Ta pesem se je faranom tako priljubila, da jo pevski zbor še vedno ob časa do časa zapoje in celo cerkev pomaga. Toda Father zdaj v bolnici bolan leži. Priporočamo ga vsem v pobožno molitve. Prosimo Baraga, naj ozdravi svojega tako navdušenega častilca.

BARAGOVA SVEČA slovensko prižgana v ljubljanski stolnici. G. Ernest Terpin opisuje v Ameriški Domovini letošnje slovensko romanje po šestih evropskih državah in bo gotovo opisal tudi prižiganje takozvane Baragove sveče v Salzburgu, pri Gospej Sveti in v Ljubljani. Pri Gospej Sveti in v Salzburgu se je prižiganje vršilo v okviru romarske skupine. Skupina pa letos ni šla v Jugoslavijo. Od Gospe Svete na Koroškem sta svečo nesla v Ljubljano zastopnika marquetteške škofa Noe (ki je daroval to svečo romarjem, da se tako udeleži praznovanja 1200-letnice pokristjanjenja Slovencev) Mr. in Mrs. Jožef Stupar in Baragov zgodovinar Father Wolf. Father Wolf opisuje slovesnost pri žiganja sveče v ljubljanski stolnici tako: "V nedeljo (30. julija) je nadškof Jožef Pogačnik imel dopoldne mašo pri neki fari na deželi, ki je praznovala menda 300-letnico obstoja, in se je popoldne vrnil ter imel ob 7. zvečer sv. mašo v stolnici.

Cerkev je bila čisto polna. Nadškof je pri maši pridigal. Po maši ljudje niso šli iz cerkve, ampak čakali. Morali so biti obešeni, da bo po maši prižigane Baragove sveče. Mr. in Mrs. Stupar sta čakala s svečo v zakristiji. Po maši smo takoj vsi trije Marquettečani šli iz zakristije po cerkvi med ljudmi v nekoliko vzvišen prezbiterij. Svečo je nosil Mr. Stupar. Nadškof je šel k mikrofonu in pridigal. Kolikor sem mogel slutiti iz nekaterih njegovih besed — žal ne razumem slovensko — je govoril o pomenu prižiganja Baragove sveče. Govoril je kakih deset minut. Po govoru je pristopil k sveči in jo prižgal. Ko je sveča zagorela, so zabučale orgle... o, te orgle... do sten in oken so napolnile prostrano cerkev in gotovo vse vernike do dna duše. Potem smo med bučanjem orgel vsi, tudi nadškof z asistenco, poneli svečo v zakristijo."

Pismo iz Ljubljane z dne 13. avgusta sorodniku v Ameriki omenja slovesnost prižiganja Baragove sveče v stolnici: "Nedelja je. V mestu je vse tiho. Še celo stolna ura ne bije, ne vem, ali so jo pozabili naviti ali pa naj bo to priprava na večerno slovesnost v stolni cerkvi: podelitev naslova kanonik in obenem ustoličenje novega stolnega žup-

nika g. Smerkolja. Srečala sem zdravnico M. Pripovedovala mi je, kakšno slovesnost sem zamudila zadnjo nedeljo v stolnici. Prišli so iz Baragovih krajev v Ameriki in prinesli "Baragovo svečo", ki jo je prižgal nadškof." Več sem slišala o tej sveči danes pri maši. Prelat dr. Vilko Fajdiga je v pridigi razlagal globok pomen sveče, da je sedmi naslednik v Baragovi škofiji v Ameriki — škof Noa — prišel na čudovito misel, kako se udeležiti proslave 1200-letnice pokristjanjenja Baragovega naroda, Slovencev. Dal je vlitu posebno "Baragovo svečo", katero so romarji iz Amerike prižgali najprej v Salzburgu, odkoder je prišel k Slovincem škof Modest, nato pri Gospej Sveti na Koroškem na grobu sv. Modesta in tretjič v ljubljanski stolnici. Svečo so odnesli nazaj v Ameriko na grob škofa Barage. Sveča simbolizira luč sv. evangelija, ki jo je prvi prinesel Slovincem sv. Modest in nato slovenski misijonar Friderik Baraga poganskim Indijancem okrog Velikih jezer v Severni Ameriki."

BARAGOVA NEDELJA. — Marquetteška škofija po praznovanju letos takozvano Baragovo nedeljo dne 1. oktobra in sicer v župni cerkvi sv. Ane v kraju Baraga v Michiganu. To je teritorij indijanske rezervacije Baragovih Indijancev rodu Čipve. Ta kraj je bil Baragi najbolj pri srcu. Tu je nameraval ustanoviti indijansko mesto. Postavil je že 60 hiš. Najdba bakrenih ležišč v bližini je pozneje onemogočila izvedbo teh načrtov. Sv. maša bo ob 4. popoldne. Kraj je oddaljen od Marquette 75 milj v severozapadni smeri ob federalni cesti 41.

Father J. Godina

Važni vprašanja

CLEVELAND, O. — Kako je možno najlepše preživeti dneve Delavskega (Labor Day) praznika?

Kje bo prilika pridružiti se živahni družbi Slovencev iz Toronta, Chicaga, New Yorka in Clevelanda?

Kdo si ne želi poslušati zanimivih predavanj in debat o aktualnih vprašanjih?

Kdo se ne bi želel udeležiti lepega programa, zabave in plesa ob zvokih "Veselih Slovencev"?

Kaj more biti bolj živahno kakor veselo petje ob svitu kresnega ognja?

Vse to in še več bo vsebovala X. konvencija SAVE, ki ima za svojo temo: "Dan nam bodočnosti ključ". Predavanja o naseljevanju Slovencev v ZDA in o vrednosti izobrazbe so med mnogimi pestrimi točkami letošnje konvencije. Vsi govori in organizacijske razprave se bodo vršili v Newton D. Baker Bldg. na Western Reserve univerzi v soboto, 2. septembra, od dveh do štirih popoldan in v nedeljo od dveh do petih popoldan.

V soboto zvečer ob pol osmih (7.30) pa bo program, ki ga bodo podali torontski Savani. Med drugimi je sledišča točka: Spomin 1200-letnice pokristjanjenja Slovanov. Splošna zabava bo sledila ob živahni godbi "Veselih Slovencev". Vsi prisrčno vabljeni!

Nadalje ste vabljeni, da se udeležite v nedeljo ob 11h dopoldne skupne sv. maše pri Lurški Materi Božji na Chardon Road. Maševal bo duhovni vodja SAVE p. Vendelin Spendov, OFM. Zvečer bo kres na Slovenski pristavi. Tudi ponedeljek lahko preživite med Savani, kateri bodo prisostvovali letalskim tekmam na clevelandskem letališču.

Posameznik more storiti le malo, skupno pa si lahko veliko pomagamo in širimo naša obzorja v prid narodu in deželi, v kateri živimo. Zato vas vse prisrčno vabimo in želimo, da bi se nam pridružili in z nami delili veselje teh dni.

Pričakujemo vas! SAVANI

Nekdanjim preserskim faranom

PRESERJE, Slov. — Dokler ste živeli v domačem kraju, ste z veseljem prihajali v romarsko cerkev na Žalostni gori in ste se tam priporočali Žalostni Materi Božji. Da je vaša ljubezen do tega kraja še vedno živa, vidimo po tem, ker vsak, ki pride na obisk v stari kraj, obišče tudi cerkev na Gori in ravno zato se obračam do Vas in Vas prosim, da bi se s kakim darom na to cerkev spomnili.

Cerkev na Žalostni gori je bila zgrajena l. 1727 in dvestoletna doba je na njej pustila svoje sledove. Da bi te sledove odstranili in da bi za 250-letnico bila lepša, kot je bila ob nastanku, jo že dalj časa obnavljamo. Pred devetimi leti so bile postavljene vanjo nove orgle, pred tremi leti so bili obnoljeni in na novo pozlačeni vsi oltarji in vse to delo je bilo opravljeno s prostovoljnimi prispevki in ste zraven tudi Vi, ki živite v daljni Ameriki, veliko prispevali, čeprav Vas za to nisem posebej prosil in se Vam ob tej priliki za Vašo velikodušnost lepo zahvaljujem.

Kakor notranjost, tako bo treba obnoviti tudi zunanost. V prihodnjih dneh bodo zamenjali ostrežje na cerkvi, ker je stara streha že vsa trhla in se bojim, da bi jo kak večji sneg podrli. Če bo le mogoče, bomo letos obnovili tudi še zunanje zidove. Ker bodo s tem delom združeni veliki stroški, se podpisani župnik Lojze Kočar in ključarji Trojar Franc in Brancelj Franc obračamo do Vas in Vas prosimo, da bi delo po svojih močeh podprli in se za vsak dar že vnaprej lepo zahvaljujemo.

Lojze Kočar, župnik
Brancelj Franc, ključar
Trojar Franc, ključar

Gornjo prošnjo vsem rojakom in rojakinjam toplo priporočamo. Prispevajmo vsak po svoji moči in ohranimo lepo Marijino svetišče bodočim slovenskim rodovom.

Podpisani sprejemajo darove in jih bodo skupno poslali župniku v Preserje, ko bo nabirka končana.

Anthony Grdina
1053 E. 62 St.
Cleveland, Ohio 44103

Juliana Smole

Jože Grdina
1133 Addison Rd.
Cleveland, Ohio 44103

Na obisku pri Jožetu Javhu

CLEVELAND, O. — Konec preteklega tedna je umrl v Shieldovem domu za ostarele v Lorainu, O., Jože Javuh, brat znanega clevelandskega slovenskega zdravnika dr. Franka Jauha-Kerna. Nekajkrat sem se v svojem življenju srečal z njim. V nedeljo, 8. aprila 1962, sem ga prvič obiskal na njegovem clevelandskem stanovanju na 1159 E. in 61. cesti. Naj mu bo v spoštljiv spomin naslednji zapis, ki sem si ga bil napravil tisti večer v svoj dnevnik.

Jože je vedel, da pridem k njemu, ker sem ga bil v petek predtem prosil, če se lahko oglašim pri njem. Ko sem prišel točno ob času k njemu, je ravno pripravljaval kosilo — stročji fižol. Kakor mi je kasneje povedal, uživa dne tretjini zelene, surove hrane. Mimogrede sem bil že tudi opazil na steni veliko preglednico o kemičnih sestavinah posameznih hranil.

Za uvod sem mu povedal nekaj o sebi, posebno kako to, da sva z njegovim bratom Frankom tako tesno povezana. Videl sem, da je dobil kmalu popolno zaupanje vame.

V glavnem sem se oglasil to nedeljo pri Jožetu, da mu izročim pismo, katero je napisala leta 1911 mati Mina njegovemu bratu, to je svojemu sinu Franku, ki jo je bil prosil v tistem času, naj mu popiše svoje življenje. To pismo mi je bil izročil par dni pred tem Frank. Bil je to le prepis pisma. Franku je bila to materino pismo pretipkala v treh izvodih ga. dr. Alojzija Čampova, koder se je Frank tiste čase večkrat oglašil, saj so stanovali zelo blizu drug drugega.

Ko je Jože bral pismo, se je vprčilo mene bridko zjokal. Povedal mi je, da je imela rajnka mati njega izmed vseh otrok najrajši. Ko mi je pozneje razkazal stanovanje, sem v njegovi spalnici najprej obstal ob veliki stenski podobi njegove matere. Povedal mi je, da ima tudi brat Frank takšno podobno-sliko. Na njegovo prošnjo jo je dal narediti tudi zanj. Na sliki ima mati lase počesane v prečo čez sredo glave: oblečena je na sliki v kočmajko. Njen pogled je zelo izrazit. Jože mi je rekel, da je bil on njej od vseh otrok najbolj podoben. — Očetove slike, mi je rekel, da nima nobene, odnosno da je tudi nikoli niso imeli.

Zame je bilo čisto novo, ko mi je Jože povedal, da njegova mati ni znala pisati, da je torej morala neka druga ženska pisati pismo, se pravi, po njenem nareku odnosno pripovedovanju. Podobno kakor moja mati, je tudi Jožetova mati znala brati samo iz mašne knjižice.

Jože je znal brati, še preden je šel v Škofjo Loko v šolo. Imeli so naročene mohorske knjige. Njegov oče je imel zelo rad, da mu je iz njih bral. Posebno dobro se Jože spominja neke po-vesti — naslova se več ne spominja — iz mohorskih Večernic, katero je prav prebral očetu na glas.

Vse Jožetovo stanovanje je zelo skromno, vendar čisto. Njegov oče je imel zelo rad, da mu je iz njih bral. Posebno dobro se Jože spominja neke po-vesti — naslova se več ne spominja — iz mohorskih Večernic, katero je prav prebral očetu na glas.

V dnevi sobi sem se za trenutek ustavil pred Jožetovo knjižnico. Lepo v redu ima zložene, mislim, prav vse letnike Ameriškega slovenskega družinskega koledarja. Od knjig mi je izvelel lepo vezano izdajo — dve debeli knjigi poezij nemškega pesnika Heineja. V kuhinji pa je ležal na mizici poleg okna, katero rabi menda za pisanje in branje, Frankov angleško-slovenski slovar. Zanj mi je rekel, da ga zelo veliko uporablja, kar je bilo na njem tudi opazno.

Ko sva se pogovarjala o Franku, mi je povedal, da sta v času, ko je bil tukaj na Western Reserve University, spala skupaj v eni postelji, in kako mu je v tistem času večkrat dal po 50 in spet po toliko ali več ali manj

dolarjev, ko je ta rabil denar za študijske takse. Pristavil pa je, da mu je kasneje vse to vrnil. Enako dober je bil do Franka tudi ranjki njun brat Gašper. Imel sem občutek, da ima brata Franka zelo rad.

Jože napravlja vtis razgledanega samorastnika delavca-socialista starega kova. Nemščino obvlada, je rekel, perfektno. Po poklicu je bil mizar.

Zelo ga zanima zgodovina Jauchovej. Povedal mi je, da je pisal v Ljubljano nečaku Tone-tu, ki se menda zanima za to, da bi natančno preiskal zgodovino Jauchovej v sedanji domovini. Bili so to naseljenci nemških briksenških škofov na loškem ozemlju. Jože sam ima od tega že veliko zbranga.

Ko sva se pogovarjala, mi je Jože zatrjeval, da v njihovem (brezniškem) domačem govoru ne poznajo onikanja; torej ne mati so rekli, marveč mati je rekla. — Glede imena Francek, to je s kratko padajočim naglasom na zadnjem zlogu, mi je trdil, da poznajo v njegovem govoru akcent (rastoč) v navedeni besedi samo na prvem zlogu. Franka, današnjega doktorja, da so vsi samo tako klicali.

Tako moj zapisek k najinemu prvemu srečanju pred dobrimi petimi leti. Takih srečanj med nama je bilo potem še več. Zadnjič pred letom dni v Domu za onemogle v Lorainu, ko že ni mogel zaradi kapi več govoriti. Razumel pa je vse, kar sem mu govoril. Z znamenji mi je to potrjeval. Naj počiva v ameriški zemlji v miru! Ljubil jo je z enako ljubeznijo kakor svojo slovensko. Prepričan sem, da je našel svoj mir tudi pri Bogu. Bolj ko se je staral in bolj ko je šel vase, bliže mu je bil. — Hčerki gdč. Violi, bratu dr. Franku in sestri gdč. Neži v Sloveniji kot tudi vsem drugim sorodnikom prisrčno sožalje.

J. S.

Vsenarodnostni sejem

CLEVELAND, O. — Kot že več prejšnjih let, se bo tudi letos vršil Vsenarodni sejem v glavnem prehodu v znanem Severance Centru na Cleveland Heightsu v dneh 7., 8. in 9. septembra.

Ena najzanimivejših točk bodo zopet slikovite noše raznih narodov; Japonci bodo pokazali svoje spomladanske, poletne, jesenske in zimske noše, Burmanji svoja tipična vsakdanja oblačila, Indijci bodo pokazali svoje navadne in praznične obleke, Estonci Litvanci in Švedje svoje pisane ženske in moške narodne noše.

Kot vedno, bodo tudi letos na sejmu napredaj razna izvirna ročna dela in pecivo. Do sedaj so se prijavile za stojnice sledeče narodnosti: Indija, Litva, Romunija, Češka, Estonka, Nižozemska, Finska, Irska, Latinska Amerika, Grčija, Armenija, Švedska, Madžarska in Ukrajina. Čisti dobiček od teh prodaj je namenjen narodnostnim skupinam.

Uradna otvoritev sejma bo v četrtek, 7. septembra, ob 7.30 zvečer. Stojnice bodo odprte do 9.30 zvečer. V petek, 8. septembra, bo sejem odprt od 10. dop. do 9.30 zvečer, v soboto, 9. septembra, pa od 10. dop. do 6. zvečer.

Poleg zabavnega ima sejem tudi resen namen ljudi seznaniti z nešteti doprinosi kulture raznih narodov deželi, v kateri živimo.

Vstopnine ni nobene. Prejšnji sejm so bili na drugih prostorih, letos pa je Severance Center povabil narodnostne skupine v svoje krasne prostore glavnega prehoda (Main Mall) na Mayfield in Taylor Rd. Ena velikih prednosti Severance Centra je ta, da je dovolj prostora za parkiranje avtomobilov.

Narodnostna radijska postaja WXEN bo oddajala s sejma.

KANADSKA DOMOVINA

Iz slovenskega Toronta

Dr. V. Antolin:

Izrazi slovenske narodne zavesti

(Nadaljevanje)

Narodne zahteve slovenskih narodov v Avstro-Ogrski so do bile močno oporo v načelu samoodločbe narodov, ki ga je predsednik Združenih držav Wilson razglasil kot eno načelo za ostvareitev miru po vojni.

Splošno narodno gibanje, ki se je razvilo med Slovenci — kljub nemškemu strahovanju in preganjanju, je kmalu prekoračilo okvir avstro-ogrski monarhije in je kazalo v smer združitve Slovencev s Hrvati in Srbi izven monarhije. Ko je cesarstvo po sprejemu mirovnih pogojev razpadlo, smo Slovenci dobili 29. oktobra 1918 svojo vlado, podrejeno "Narodnem Višjemu" v Zagrebu, ki mu je predsedoval dr. A. Korošec: Imeli smo Združeno Slovenijo.

Kaj je sledilo, je znano. Združili smo se 1. decembra 1918 s kraljevino Srbijo v kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev. Z izgubo Koroške, Goriške in Pribeške, smo izgubili v korist Avstrije in Italije eno tretjino narodnega ozemlja. Nova država je dobila 1. 1921 centralistično ustavo. Težave v parlamentu zaradi narodnih trenj so dosegle višek z umorom nekaj hrvaških poslancev v beograjskem parlamentu 1. 1929. Sledila je osebna diktatura kralja, nato vsiljena centralistična ustava in 1. 1934 umor kralja. L. 1939 je prišlo do ustavne ureditve, ki je prinesla Hrvaški položaj države v konfederaciji. Položaj Slovencev je ostal nerešen, ko je prišla druga svetovna vojna.

Med vojno sta obe strani slovenske državljanske vojne, demokratske stranke, organizirane v Narodnem odboru Slovenije in v komunistična osvobodilna fronta, razglasili program združitve narodov Jugoslavije v federacijo.

Vemo, da v komunistični diktaturi ostaja federacija v veliki meri na papirju. Toda ugotavljamo, da je danes bistveni del slovenske narodne zavesti politična zavest o Sloveniji kot samostojni državno-pravni enoti. V tem se je slovenska zavest razširila in poglobila v primeri s programom, ki je bil izražen v majski deklaraciji. Kajti ob deklaraciji je maksirdo še mislil na celotni jugoslovanski narod. Ob življenju z drugimi narodi v Jugoslaviji se je pokazalo, kako prav so imeli največji Slovenci od Prešerna do Cankarja, ki so nas svarili pred takimi iluzijami.

Ena bistvenih prvin majske deklaracije je bila okrutno zavržena, ko je zavladal v Sloveniji komunizem: DEMOKRACIJA.

Is se neka velika narodna dobrina, ki je prišla do izraza ob Majski deklaraciji, je začasno izključena. Takrat so politično voljo po osvoboditvi izpod stoletnega podložništva izrazile vse slovenske politične stranke. Kasneje se je enotnost v osnovnem narodnem programu in zahtevi po demokraciji izgubila. Najbolj tragično je bila prelomljena med vojno. Totalitarci so jo sicer oznanjali tudi takrat, a hoteli so le enotnost vseh Slovencev v podvrženosti njih diktaturi — enotnost, ki uničuje svobodno edinstvo.

Prava narodna edinstvo more temeljiti le na svobodnem sodelovanju vseh za uresničenje osnovnega narodnega programa.

Slovenec se bo odprla pot do zdravega in polnega naroda in s tem tudi političnega življenja šele, ko bo tak pro-

gram uresničen; ko bodo zaživele v svobodni demokratični narodni državi. (Zadnji del govora na VIII. slov. dnevu, 30. julija 1967.)

Kaj delajo Slovenke na Japonskem?

Sestra Jožefina piše iz kraja Maiko na Japonskem, da je prišla tja že leta 1933 in da zato ni čudno, če se že stara in že gleda proti obrežju, kot pravi. Dobe sedno nadaljuje: "Srečna sem, da še kaj zmorem in se hočem do zadnjega dihljaja darovati za te naše drage in dobre japonske duše..."

Misijski krožek v Torontu je zopet poslal nekaj pomoči najbolj potrebnim garačam na misijskih poljanah. Tudi sestra Jožefina je dobila svoj delež ter ga je bila strašno vesela. V pismu se zahvaljuje in z molitvami povrača dobrotnikom. Izrečno zagotavlja, da bo poslala znesek "skrbno porabila za misijske potrebe in reveže."

Nato našteva, kakšno delo opravljajo usmiljenke tam, kjer ona deluje. "Pri nas imamo noviciat za usmiljene sestre; imamo že precej domačin in tudi naraščajo. Potem otroški vrtec, čez 300 otrok od 3. do 7. leta; dalje penzionat za dekleta od 18. do 26. leta, ki jih je 30 in pri njih sem zaposlena že 15 let... Potem obiskujemo tudi reveže in tuberkulozne bolnice; ta poklic je najlepši, če imam le kaj časa, jim pomagam... Tu smo še tri slovenske sestre in se v duhovnih vajah še pogovorimo po slovensko: sestra Jančar in sestra Kardinar."

Kaj torej delajo Slovenke na Japonskem? Z dobrimi deli izkazujejo ljubezen dobrim japonskim dušam, predvsem mladini.

Kanada ob stoletnici

O bančni mreži v Kanadi sem že pisal v Kanadsko Domovino 27. junija. Tedaj sem tudi obljubil, da bom o tem predmetu še kaj napisal. Naj danes to obljubo izpolnim.

Poglejmo danes, kjer so sedeži, koliko imajo podružnic in kakšna je velikost navadnih kanadskih bank.

1. "Bank of Montreal" z glavnim sedežem v istoimenskem mestu. Njeno delovanje pa je poznano po vsej Kanadi, saj ima 981 podružnic; njeno delovanje sega tudi v tujino, kjer ima 12 podružnic.

2. "Bank of Nova Scotia". Njen glavni stan je v Halifaxu, N.S. Po Kanadi ima raztresenih 655 podružnic, v tujini pa 55.

3. "Canadian Imperial Bank of Commerce". Iz glavnega urada v Torontu, Ont., upravlja 1352 podružnic širom Kanade. Izven njenih meja pa ima 40 podružnic.

4. "Royal Bank of Canada". Njen glavni stan je tudi v Montrealu, njeno delo pa po vsej Kanadi, kjer ima 1088 podružnic; v zunanjem svetu pa deluje s pomočjo 105 podružnic.

5. "Toronto-Dominion Bank". Ze ime pove, da je doma v Torontu. Nastala je iz dveh bank in sicer "Toronto Bank" in "Dominion Bank". Njenih podružnic v Kanadi je 687, dve sta v Londonu, Anglija, ena pa v New Yorku, U.S.A.

6. "Banque Canadienne Nationale". Sedež te male banke je v Montrealu, Que.

7. "The Quebec Savings Bank". Njen sedež je v Quebecu, kjer ima tudi vseh svojih 25 podružnic.

8. "Mercantile Bank of Canada" je tudi doma v Montrealu, Que. V Kanadi ima sedem podružnic; načelnik direktorija je

James S. Rockefeller.

9. "Montreal City and District Savings Bank". Njen glavni stan je v Montrealu. Tudi njeno delovanje je razporejeno samo v provinci Quebec, kjer ima 72 podružnic.

10. "Provincial Bank of Canada" je tudi iz Montreala. Po Kanadi ima 205 podružnic in 165 agencij.

11. "Bank of British Columbia" v Vancouverju.

12. "Bank of Western Canada" v Winnipegu.

13. "Province of Ontario Savings Office" z glavnim stanom v Torontu, Ont., in ima 21 podružnic širom Ontarija.

In v vseh teh bankah je bilo v letu 1966 naloženih 63,8% vseh prihrankov, kar pomeni v dolarjih 10,669,000,000. Od vsega pa, kar so bili lani Kanadčani dolžni, so dolgovali tem bankam 33,7% vseh kanadskih zasebnih dolgov.

Drugič pa nekaj na tem mestu o drugi denarni mreži, ki je razporejena po Kanadi in pri kateri imamo tudi Slovenci svoj lep delež. To so Kreditne zveze, Credit Unions ali po naše Hranilnice in Posojilnice. In še pozneje kdaj besedo ali dve o tretji finančni mreži, ki so jo spletje širom dežele t.z.v. "Trust Companies". S. K.

Slovenski duhovniki so se odločili za Slovenik

V "Ameriški Domovini" od 11. avgusta letos je predsednik Zveze slov. duhovnikov v Ameriki in Kanadi objavil dopis o zborovanju te organizacije meseca julija letos v Lemontu. G. predsednik Rev. Janez Dolšina v svojem poročilu omenja tudi vprašanje slovenskega duhovniškega zavoda v Rimu in pravi dosežno:

"Poleg drugih perečih problemov smo obravnavali tudi vprašanje Slovenskega zavoda v Rimu. Zveza se je soglasno odločila, da to akcijo slovenskih škofov z vsilo podpre moralno in finančno. Do sedaj je bilo še veliko negotovosti in pomislekov, ki so narekovali opreznost. Po vseh informacijah, ki jih imamo na razpolago, pa vidimo, da je zamisel realna, da so delni uspehi že doseženi in je izpeljava načrta dosegljiva."

Lani sem tudi sam objavil na tem mestu nekaj poročil o "negotovitosti in pomislekih", ki so narekovali "opreznost". Naj mi bo zato dovoljeno k gornjemu poročilu dodati nekaj pripomb.

1. Objavo "negotovitosti in pomislekov" od strani laika so nekateri duhovniški krogi zamerili, dasi so bili izrazi o "negotovitosti in pomislekih" skrbno izbrani. Po izjavah nekaterih duhovnikov so bili tehtni in ni bilo v njih nobene tendencioznosti. Prihajali so iz duhovniških in laičkih vrst, posebno od ljudi, ki naj bi zadevo finančno podprli. Zakaj torej dvojno merilo? Nekomu je opreznost dovoljena, drugemu ni!

2. Slovenik v Rimu bo duhovniški zavod; rekel bi torej, zadeva duhovnikov. Pa je vendar sama Zveza slov. duhovnikov v Ameriki in Kanadi bila v negotovitosti in je imela pomisleke in so člani potrebovali celo leto, da so spoznali realnost zamisli in izvedljivost načrta. Ali je potem kaj čudno, da se je oglasil laik ter javno iznesel "negotovitosti in pomisleke". Še to je treba upoštevati, da so imeli in imajo laiki veliko manj upogleda v svojo zadevo kot duhovniki. Kaj je potem narobe, če so bili tudi laiki oprezní?

3. Za javnost pojmov in za večjo udarnost akcije bi bilo koristno, da bi Zveza ADAK povedala vsej javnosti, katere so bile "negotovitosti in pomisleki", ki so pred letom narekovali "opreznost". Slovenska javnost bi bila tudi hvaležna, če bi zvedela, katere in kakšne informacije so odstranili negotovost in razblinile pomisleke? Vsekakor morajo biti te informacije tako pozitivne, da bi njih objava zdomsko slovensko katoliško javnost strnila okoli akcije za Slovenik v Rimu, strnila sedaj, letos, čim prej. In za dosego vsote \$200,000 je taka strnitev neobhodno potrebna.

Še en prispevek k stoletnici Kanade

TORONTO, Ont. — V petek, 18. avgusta, so se znova odprla vrata torontskega razstavišča CNE. Simbolični javorjev list (maple leaf) nas vsepovsod spominja jubileja, ki ga kanadska država obhaja. V električnih lučih in mavričnih barvah prevladuje nad vsemi okrasni in simboli ter skoraj zatemni cirkuško in kramarsko idejo "Midway-a". Iz monotonosti in sejmarskega vrveža vstaja in prevladuje modra misel, ki odpira zgodovinsko knjigo in nas navede k načrtom za bodočnost.

Stoletnica Kanade!... Na razne načine se slavi vse leto. Vsakdo želi dodati svoj delež k praznovanju, pokazati svojo vdanost ter obogatiti tradicijo mlade države: zboljšati njen ugled v svetu in pokazati, da je Kanada enakopravna in enakovredna drugim svetovnim državam ne samo v gospodarskem in političnem pogledu, temveč tudi v kulturnem in človeškem oziru.

Slavnostna predstava Torontskega sveta za narodno umetnost z naslovom "Nationbuilders '67" na otvoritveni dan CNE je bila darilo torontskih narodnostnih skupin svobodni Kanadi. Bila je visoka pesem 2.000 umetnikov narodne pesmi, plesa in glasbe iz mnogih delov sveta, zlasti pa izraz bogate evropske narodne kulture, ki osvežuje in krasi moderno hrebarstvo družbo, ki ne pozna ali ne prizna izročil časov in hlepi v ničevost in brezizraznost. Začetna predstava na letošnjem CNE Grandstandu je bila obenem klic moderni mladini k delu za plodnejša leta kot jih obeta torontski Yorkville in drugi kraji pozabe in brezdelja, — klic k samovzgoji in sproščanju talentov, ki jih je Stvarnik položil v naš um in srce, — velika beseda obljube, da vztrajamo na poti, ki jo poznamo in še druge vabimo k delu za boljšo bodočnost kanadskih narodov in vsega sveta. "Nationbuilders '67" je bila peta predstava ljudske umetnosti na CNE, ki se od leta spopolnjuje in nudi gledalcem prekrasno umetniško doživljajo. Nastopajoči niso plačani poklicni pesalci ali pevci. V triurnem programu je z ljubeznijo do narodnega bogastva spleteno trdo delo v prašnih dvoranah in trudne poti po dolgih večerih. Pa mladina, ki ji ideali niso smešne besede in mrtvi pojmi, ima svoje cilje in leto za letom pričakuje velikih dogajanj...

Mladina je poročstvo naroda, sad našega časa za bodočnost. Toliko nam dajo mladi misliti; še več smo dolžni z njimi sodelovati in jih v dobrih podvigih podpirati in navduševati. Zanje je naš rod srednik med preteklostjo in sedanostjo. Bodočnost si bodo ustvarili po vzorcih, kakor jim jih bomo predstavili. Zato le ličimo svoje dragotine, spominke in svilene trakove in rože zalivajmo, da bodo naša dekleta še dolgo ponosne Slovenke, — take kot so bile naše matere doma pred tisto strašno nevihto, ki nas je po svetu raz-

gnala... Se vam ne zdi, da od tistih časov, ko so fantje ukali po polju in ob večerih popevali na vaških križpotih, — od tistih nedeljskih popoldnevov, ko so se dekleta zbirala v uticah pod kostanjem za hišo in prepevala vse ljube ure do poznega večera in šepetala vse mogoče povesti ena drugi na uho in sanjala v daljno ljubenzljivo domačijo z izbranim fantom — še danes živimo... da, kjerkoli smo in kjerkoli delamo, vedno svetu razodevamo, da smo slovenskega rodu — poseben narod s posebnim jezikom, običaji in kulturo.

V tej zavesti največ in najbolj koristimo svetu, kamor nas je božja Previdnost napotila. Naši mladi nas preraščajo. A še vedno jim je ljuba materina roka in očetov kruh jih še diši. Nedejle so zanje le slovenske in molijo tudi po domače. Pri nas v Torontu jim skrbi gospod Zrnec čisti grla z domačim petjem in v Slovenski šoli se trudijo potrpežljivi učitelji, da bi jim vcepili vsaj osnovne pojme slovenske slovnič in prostega govora. Skupna vez je še močnejša; tesneje nas z leti veže v narodno skupnost, ki se od časa do časa predstavi širši javnosti. Tak prilika je bila prejšnji petek, 18. avgusta, na CNE koncertu. Folklorna skupina "Nagelj" je v pripravi g. Cirila Soršaka v izvrstnem tempu navdušila občinstvo z istim programom, kot je sodelovala na "Ontarijskem dnevu" 5. avgusta t.l. na montrealškem "Expo 67". Posebno priznanje zasluži to pot odlično delo 60-članskega CNE orkestra, ki je pripravil poslušalcem izredno večer evropske glasbe. Omeniti moramo sijajni nastop ukrajinske skupine iz Saskatoona, Sask., ki so s poklicno izvežbanostjo baletne skupine masovno predstavili narodni ples "V gozdu". Irci so v svojo dejavnost pritegnili občinstvo, da jih je spremljalo v ritmičnem pleskanju. Močan vtis so napravile tri orientalske skupine: japonska, kitajska in filipinska. Številčno polne in vsebinsko originalne so predstavljale vzhodno kulturo, skrivnostno, polno simbolov in fantazij, izredne spretnosti in finese. Da ne pozabimo Indijanca, ki je — edini domačin — prižgal plamenico v slavnostni večer in nas povabil na godovanje... Tako se je na širnem CNE igrišču zbrala pisana kanadska družina: Evropejci od Baltika, Irske do vroče Španije in ljubeznive Ukrajine, holandske dežele kanadskih cvetočih tulip, kopica vrisakajočih Slovencev in švicarskih jodlerjev, svatujoči Madžari in južni sosedje iz Grčije, Izraela ter pravljnični Orient.

Ob koncu večera je g. Leon Kossar, izvrševalni ravnatelj kanadskega F.A.C. predstavil častne goste: predstavnika kraljice v Ontariu Hon. E. Rowe, predsednika CNE Mr. W.H. Evansa, poverjenika za izpeljavo jubilejnega leta Mr. J.W. Fisherja, predsednika kanadskega odbora za narodno umetnost in velikega podpornika Mr. S.B. Romana, državno tajnico za Kanado Hon. Judy LaMarsh, ki je v svojem govoru poudarila pomen narodne kulture za solidno, bogatejšo družbo. "Nationbuilders" prikazujejo gradnjo združenega naroda iz najrazličnejših kulturnih osnov, za kar iskreno čestita prirediteljem.

Ob svečanih zvokih orkestra skupine narodnih noš in družni pevski zbori ponovno napolnijo oder za končni "finale", ki v močnem petju državne himne "O, Kanada" odmeva pod nočno nebo kot obljuba zvestobe: "O, Kanada, naš dom — z žarečimi srci te gledamo, kako rasteš prav na severu, močna in svobodna — in stojimo na straži."

— O, Kanada, stojimo na straži zate..."

Anica Resnik

Največ, kar je možno

Dunajski nadškof, kardinal Koenig je dejal v New Yorku, da je odnos med Cerkvijo in državo, kot je v Jugoslaviji, trenutno največ, kar je možno v komunističnih državah.

NEW YORK, N.Y. — Dunajski nadškof, Franz kardinal Koenig je glava tajništva za odnose z neverniki, ki je bilo ustanovljeno v smislu sklepov drugega vatikanskega koncila. S tega mesta, pa tudi s svojega nadškofijskega sedeža tik ob železni zavesi si je ustvaril odlične zveze s komunističnimi državami in se seznanil v podrobnostih z razmerami tam.

Kardinal Koenig je bil ponovno v Jugoslaviji, na Madžarskem in tudi v nekaterih drugih komunističnih državah vzhodne Evrope, njegov zastopnik je bil tudi v Moskvi, kjer se je razgovarjal z uradnimi predstavniki oblasti o vprašanjih vere in cerkva. Pri tem je ugotovil, da so sovjetske oblasti spoznale, da "vera ni stvar, ki bo enostavno izginila". Jo še vedno ovirajo z administrativnimi ukrepi, vendar se čuti nekaj več sproščenoosti.

Največ, kar je pri sedanjih razmerah mogoče doseči za Cerkev v komunističnih državah, je to, kar je bilo doseženo v Jugoslaviji z znanim protokolom, je dejal kardinal v razgovoru o položaju vere in cerkve v komunističnih državah. Po obnovi

CLEVELAND, O.

Moški dobijo delo

MACHINISTS

THE CLEVELAND PNEUMATIC Tool Co.

3784 E. 73 St. 341-1700

A Subsidiary of PNEUMO-DYNAMICS Corp.

MACHINISTS

TO WORK ON AERO SPACE MISSILE and

Aircraft Components

KELLER - HYDROTEL

Contouring and profiling

Machines

HORIZONTAL

BORING MILLS

TURRET

LATHES

GAP TURRET

LATHES

ENGINE LATHES

MILLING MACHINES

RADIAL DRILLS

NUMERICAL

CONTROLLED

MACHINES

DOBRA PLACA OD URE IN DRUGE UGODNOSTI

Predstavite se osebno od 8.15 dop. do 5. pop.

ali kličite

341-1700

za čas sestanka

An Equal Opportunity Employer (167)

vezi med Vatikanom in Belgardom obstoji "v Jugoslaviji določena svoboda za cerkev". Tito naj bi se bil pri svojem obisku na Dunaju v letošnji pomladi pri slovesnem sprejemu kardinalu približal in govoril ugodno o odnosih med cerkvijo in državo. Vera naj bi bila po Titovih besedah "duhovna sila v pozitivni smeri".

Mere rakele Saturn 5 res nekaj izrednega

CAPE KENNEDY, Fla. —

Vse, kar je v zvezi z našo največjo dosedanja raketo Saturn 5, je nekaj izrednega. Že montažna delavnica, ki so jo rabili za Saturn, je prava stavbena umetnost. Ni samo izredno visoka, njena glavna vrata so tako velika, da bi skoznje lahko prepeljali brez ovir celo palačo ZN v New Yorku. Raketa sama je pa komaj 200 čevljev nižja od znanega Washingtonovega spomenika v naši prestolici, njen montažni stolp je pa 380 čevljev visok.

Tovornjak, če ga smemo tako imenovati, je prevozno sredstvo svoje vrste; je tako visok kot trinadstropna hiša, ni pa zgrajen za veliko hitrost, saj se premika komaj s hitrostjo pol milje na uro. Zato je tudi rabil za prevoz rakete iz montažne dvorane na raketno postojanko kar ves dan, pot pa je bila dolga le 3 in pol milje. Da so raketo prevažali tako previdno, je razumljivo. V njej ne tiči samo delo sto in sto strokovnjakov, ki se je vlekle dolga leta, ampak tudi bilijoni dolarjev, ki so investirani vanjo. Da sedaj je to najdražja ameriška premična investicija v enem komadu.

Raketo bodo pognali v zrak v oktobru. Naredili bodo pa še par podobnih raket, ena med njimi bo tudi vzela s seboj na Luno žive astronave — enkrat v prihodnjih letih, ako bo šlo vse po sreči.

CLEVELAND, O.

Ženske dobijo delo

Iščemo gospodinjsko pomočnico Lep dom na Shaker Heightsu, 2 šolska otroka, 5 dni na teden, mora razumeti angleško in biti zanesljiva. Ponudbe na upravo lista. (29, 1 sep)

Iščemo pomočnico Zupnišče išče gospodinjsko pomočnico za polni čas. Za sestanek kličite 361-2624. (x)

MALI OGLASI

Dvodružinska in dohodek Blizu Brookside Park, dvodružinska in sgotovljeno tretje; polna klet, 3 furnezi, veliko dvorišče, garaža za 3 kare, dohodek \$190 mesečno. \$16,900.

Zidana 4-družinska Na Lake Ave., velika 4-sobna stanovanja, nova napeljava; najemniki sami plačajo za napravo, 4 furnezi, 4 kopalnice, predeljena klet; samo \$26,900.

J. W. ROZEK REALTY 13004 Madison Ave. 221-6400 zvečer 226-1458 (166)

Opremljene sobe se odda

Oddamo 3 lepa, čista, opremljena stanovanja po 2 sobi vsako, v slovenski naselbini. Pravna za pečlarje, ker je kuhinja na razpolago, kot tudi kopalnica. Najemnina zelo nizka. Oglasite se osebno na 5512 Carry Ave. (—166)

Hladilnik naprodaj Philco hladilnik je naprodaj v dobrem stanju. Oglasite se na 1221 E. 60 St.

—(29,31 avg)

V najem

4 lepe, čiste sobe s kopalnico, zgoraj, se oddajo mirnim za koncema srednje starosti ali vdovi, na E. 63 St. Kličite EN 1-1884. —25,29 avg)

ČEZ STENO

SPISAL IVAN BUČER

"Janez!" Kriknila je, trepet jo je objel, z obema rokama se je uprla ob njegove prsi in se mu hotela iztrgati. Sršelo je iz njegovih oči, v sivih zenicah je videla neurje, ki je tekmovalo z nevihto. Bil je vroč in težko je dihal, v očeh mu je gorelo in plamtelo, da jo je palilo v dno duše. Dolgo in začudeno je strmela v njegove oči, ki so se vpijale vanjo, zapovedovale ji, pritegovale jo k sebi. Grozen in lep je bil obenem, volja se mu je zarezala v obraz. Bala se ga je in zraven bi se mu vdala vsa.

"Janez, pusti!"

"Ne, Dana! Odločiti moraš. Povej! Jaz norim, če hočeš, grem proč, odidem v vihar, da me podsuje kamenje. Če hočeš, sem tvoj, ves tvoj... Dana, v meni gori, gori..."

Čutila je, da omahuje pred silo, ki je vrela iz njega, njene uprte roke so popuščale, vedno bliže je pritegoval njeno dušo, zasušnjeval njeno voljo — in prelomilo se je v njej. Ovila mu je roke okoli vratu, zaprla oči

in ni se mogla braniti, ko sta se našli njuni ustnici v dolgem, pekočem poljubu.

Tresk za treskom je pretresal ozračje, babje pšeno je pobelilo vse položnejše pobočje, vihar se je prav ta hip najhuje razdivjal. Janez in Dana sta pa sredi te zbesnele narave pozabila na vse, v vsem vsemirju sta živeli zanjmu le njuni duši, ki sta se združili v en sam plamen, ki je zaplapolal v neznane višine.

Divja narava, strastna in kruta v svojem plesu, je slavila svojo zmago. Veter se je zaganjal v razpoke in kakor krohot je zajakalo v njih...

Pavle je drevil navzdol. Megla je postajala gostejša, vedno hujsi treski so ga podili naprej. Cepinov ni mogel več obdržati.

CHICAGO, ILL.

MALE HELP

DUST CONTROL ENGINEER

Excellent opportunity with large national manufacturer. Survey and analyze existing dust conditions. Layout, design and make computation. Test work and measurements in the field. Familiar with precipitators, cloth collectors. Some college desired, preferably in mechanical engineering. Experience necessary. Salary open.

Please send resume to Personnel Manager

NATIONAL GYPSUM COMPANY

325 Delaware Ave.
Buffalo, New York 14202
An Equal Opportunity Employer (167)

GRILL AND COUNTER MAN
EXPERIENCED. TOP PAY.

366-0210 (168)

BAKER

Cakes. Experienced. Steady work.
SH 3-9154 (167)

CLEANERS — PRESSERS

to start new 1 hr. Martinizing. Will pay good salary depending on exp. Call 966-9550, Sunday 437-2283 till 7:30 (167)

MACHINERY MAINTENANCE
MAN OR STATIONARY
ENGINEER
Wanted for Union plant. Call Paul Ponzetti.
DAVIES LAUNDRY
CA 5-4204 (167)

HELP WANTED

TEACHERS

NEW HIGH SCHOOL OPENINGS

SR. HIGH — Science-Physics, General Science, English, Business Education, Shorthand, Typing.
JR. HIGH — General Science, Math, 6th grade teachers — semi self-contained.

Salary — \$6,300 - \$13,500.

Prior experience granted for salary purposes.
Write to Assistant Superintendent of Schools

2650 Great Neck Road
COPIAGUE PUBLIC SCHOOLS
Copiague, Long Island, New York (167)

TEACHERS

Industrial Arts-General Shop. Could use driver education combination. Business Education (2), Physics-General Science or Chemistry. Instrumental Music. (3) Geography-Social Science-economics. Base salary \$5,800—\$6,300. Short drive from Milwaukee, could commute. A fine system in a pleasant community.

APPLY

J. B. KNOBLAUCH, Supt. of Schools

Random Lake, Wis.

Call Collect: 414-994-2441 (167)

Prehudo je bilo. Položil ju je za skalo in pokril s kamenjem. Ko se je spuščal po kratki steni, se je ulila ploha, da mu je teklo po čelu in čez oči tako, da skoraj ni mogel več gledati. Stena je bila črna in spolzka od mokrote, bilo je temno kot v mraku.

V takem ni mogel nikamor dalje. Bil je razburjen, v megli ni vedel, kje je, in moral si je poiskati zavetja. Blizu je bila nekaka grapa, ob kateri je zevala široka poč. Stisnil se je vanjo. Tik ob njem je tekla voda. "Če naraste, me bo zalilo," si je mislil. Zapustil je to zavetišče in zlezal niže, da bi našel primernejše zatišje.

Iz megle se je pokazala temna luknja, zlezal je do nje in se vanjo skril pred dežjem.

Tako, tu je bilo prilično suho. Počakati je hotel, da mine najhupši nalive, potem bo skočil po cepina in bo nadaljeval pot.

Udobno se je namestil, se stisnil v kot in čakal, da se vihra poleže. Strmel je v sivo, mokro meglo in mislil na onadva. Govorila je vedritja kje, saj od Dane vendar ne more zahtevati, da bi hodila po takemle. Bog se, ali je ne bo to tako preplašilo, da še danes odide v Kranjsko goro. Pred njim se je pojavil njen obraz, strmel je v njene lepe črte. Že dolgo je nosil v srcu skrito bolečino. Nekoč jo poprosi, mora poprositi, gotovo mu ne bo odbila. Saj je do njega tako prijazna, večkrat je ujel njen pogled, ki je nečesa iskal v njegovem obrazu. O, njegova bo, ustvarita si miren, prijeten dom, življenje jima bo potekalo brez hudih težav, brez vihravosti, z roko v roki bosta stopala po poti življenja, ki jo bo on kolikor mogoče posul s cvetjem. Tedaj bo dobilo njegovo življenje svoj smisel.

Toda, ali ne sluti nečesa bridkega? Ali se mu ne dozdeva nekaj temnega? Odmahnil je z roko. Ne, ne, Dana ni za Janeza, presilen je zanj, brat mora poskati žensko, ki ga bo vsaj malo dosegala v njegovem hrepenenju po nedoumljivem poletu. Njegova pota so zanj prenevarna in prestirna, šla bi z njim v sreči le za trenotek, potem bi bila razočarana. Saj pozna Janeza! In pozna tudi Dano.

Megla se je mahoma dvignila in Pavle je presenečen spoznal, kje je. Bil je v vdolbini ogromne skale, stala je v grapi obirnega žleba, ki je tekkel od sten mimo njega in se končeval za lučaj daleč v prepad. Zleb je bil zbiralščice, kamor se je ob hudi uri stekalo vse kamenje od daleč naokrog in grmelo po njem navzdol čez zadnjo steno. Nasprotni rob so bičale strele, kot bi vžigal umetni ogenj. Da bi se umeknil, je bilo prepozno, že se je odprlo peko in ples se je pričel.

Završalo je in na gosto se je usulo ledeno zrnje, ki se je odbijalo od plošč in poskakovalo po pobočju. V nekaj trenotkih je bilo vse belo in korito se je pričelo gibati. Pavle je potegnil noge k sebi in se stisnil kolikor mogoče v duplino. Prihrumela je voda, v začetku rjava, tekla je le po sredi žleba. Toda postajala je črna, valila je s seboj skale in grušč, mlela jih in drobila. Kameniti plazovi so z zamolklim ropotom drevili mimo njega, tok umazane vode in skalovja je naraščal.

Pavletu so se ježili lasje, kajti po zraku je začelo s sten frčati kamenje. Udarjalo je pod njim in nad njim v skalo, v kateri je čepel. Samo drobci, velik kot oreh, naj mu trešči v glavo in zvrnil se bo v plaz, ki je gomazel pod njim. Dobesedno bi ga zmlelo. Blazna groza ga je obhajala. Kamenje je treskalo okoli in okoli, nekje od strani se je morala privaliti težka skala in zadeti v njegovo, ker se je stresla in zazibala, drobci pa so

štrcnili na vse strani. Pod njim je pa plaz s strašnim hrumom mlel in trgal, kot črna lava so se pomikale mimo gore kamenja.

Skala, v kateri je sedel, se je stresala. Udarci za udarcem je bil obnjo. Samo da bi vzdržala! Da je ne bi zvrnilo! Joj! Občutno ga je udarilo po glavi in, če bi ne bil imel ovitega nahrbtnika, bi ga bilo ubilo.

Začelo se mu je vrteti in bil je na meji blaznosti. Da le ne bi popustili živci! Pričel je moliti. Bog ga mora varovati! Ali naj mu pošlje smrt takoj. Samo te negotovosti nikar! Prihodnji trenotek mu lahko razbije nogo, raztrga bok, zlomi roko, zmaliči glavo. Ali ne bo ponehalo? Ne! Peklenski hrum je še naraščal. Naj ga ubije takoj, če misli.

Zivci so popuščali. Začel je kleti. Ustrašil se je, ko se je čez skalo usul debel grušč, ki je odprtino votline zakril kakor zastor. Kot večnost je trajalo vse to. Ali ga je opozorilo? Spet je molil in med molitev se mu je umešala kletev.

Ves izčrpan in skoraj nezavesten je bil, ko se je poglobilo. Odvil si je nahrbtnik in se ogledal. Po žlebu je tekla samo še voda, ki je bila zdaj čista. Le tu in tam je še zaropotal kamen. Toča je ponehala, dež je rahlo pršal. Nasprotni rob je bil ves bel od ledenih kroglic, kot bi zapadel pričen sneg.

Dolgo je trajalo, preden se je umiril. Ves čas, ko se je tiščal stene, mu je tekla za vrat voda, ki se je izcejala v votlino, da je bil ves premočen. A tega mu ni bilo mar. Samo da je strah minil.

Pogledal je na uro. Pol treh! Zdaj se mu ni zdelo tako dolgo, čeprav so se mu prej minute raztegovala v večnost.

Tedaj je planilo vanj: "A kaj je z Dano in z bratom?"

Dvignilo ga je, vrgel si je raztrgani nahrbtnik čez rame in

hitel navzgor onima dvema naproti.

IX.

Pavle je hitel navkreber. Drevil je, da so se znojile utrujene mišice. Spotoma je grebel v svojo skrb: Če se jima je kaj pripetilo? Bog! Vse je lahko mogoče, ubog kamen bi bil dovolj, ki bi zadel Janeza. In kam naj se potem obrne Dana? Izgubljen na bi bila, brezpogojno izgubljen!

Dosegel je skalo, kjer je pustil cepina. Čez položno snežišče in sesutino je videl daleč. Tja do previsnih sten. Nikogar! Bal

se je, da bo ugledal v kaki grapi sled, ki bo razkrila najhujše. Vse bi bilo mogoče.

Glej! Hvala Bogu! Tamle, čez tistele klade jo Janez vodi za roko! Iz globine prsi se mu utrga:

"Hohej! Dana! Janez!"

Hitel jima je naproti. Začuden sta ga pogledovala, ko je dospel do njiju in ju veselo ogledoval:

"Sta še živa? Mislim sem, da bo vsega konec."

"Pojdi no!" se je čudil Janez. "Kaj te je bilo strah?"

(Dalje prihodnjič)

K

S

K

J

AMERIŠKA SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

(K. S. K. J.)

nudi ljubeznivo bratsko pomoč svojim članom in članicam, vdovam in sirotam v slučaju bolezni, nesreče ali smrti.

AMERIŠKA SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu.

- izdaja najmodernejše vrste zavarovalnih za odrasle in za mladino:
- od \$500.00 do \$15,000.00 posmrtnine
- za onemoglost, poškodbe in operacije do vsote \$600.00
- za odrasle člane bolniško podporo po \$1.00 ali \$2.00 na dan;
- članom posodi denar po 5% obresti za nakup doma.

K.S.K.J. je najstarejša slovenska podporna organizacija v Ameriki.

Premoženje \$16,300,000.00

Članov - 45,000 Certificatov - 47,500

Veljavna zavarovalnina \$39,700,000.00

Solventnost - 118.99%

Za seznam in pojasnila o tajniku ali tajnici v vaši okolici izpolnite izresek in pošljite na glavni urad K.S.K.J.

AMERICAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION (K. S. K. J.)
351-353 No. Chicago St.
Joliet, Illinois 60431

Radi bi več pojasnila o K.S.K.J. ter ime in naslov tajnika(ice) v naši okolici.

IME

NASLOV

MESTO

DRŽAVA CODE

ČE SE SELITE

izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno, da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio 44103

Moj stari naslov:

Moj novi naslov:

MOJE IME:

PROSIMO, PIŠITE RAZLOČNO

JEKLENI MOŽ — Jekleni mož drži v rokah zemeljsko oblo, napolnjeno z osnovnimi človeškimi potrebščinami. Kip je bil razstavljen v Buffalu, N.Y. Izdelali so ga uslužbenci Worthington Corp. s skupnimi silami v tekmovanju z drugimi skupinami. Ena od uslužbenk družbe si kip z zadovoljstvom ogleduje.

NAROČITE SI

DNEVNIK

AMERIŠKO DOMOVINO

NAJVEČJI

SLOVENSKI

DNEVNIK

NAROČAJTE

TISKOVINE PRI

AMERIŠKI DOMOVINI